

Adres dla przekazów pocztowych (vales postaes), listów poleconych (registrados) i pieniężnych:

„GAZETA POLSKA”
 — *rua Aquidaban 87* —
 Curitiba — Paraná.
 Caixa postal B.

Agent na Kurytybę i okolice: **Jan Faucez**,
 rua America.

Przedpłata wynosi:

- Rocznie . . . . . 8 milrs.
- Półrocznie . . . . . 4 „
- Dla Argentyny . . . . . 7 pesów pap.
- „ Ameryki Półn. i Kanady . . . . . 3 dolary
- „ Królestwa Polsk. i Rosyi . . . . . 7 rubli
- „ Austrii . . . . . 16 koron
- „ Państwa niemieckiego . . . . . 14 marek.

Prenumeratę przyjmują P.P.:

Jan Faucez	Kurytyba, rua America
Zygm. Majowski	Batel
Józef Domański	plac Tiradentes
Fr. Krasieński	Portão
Stel. Witowski	Abranches
Jan Puchalski	São Mathous
Jan Szklentierz	Prudentopolis
Mikołaj Zubacz	Marechal-Mallet
Stanisław Frydrych	Iraty
W. Ks. Teodor Drapiewski	Cruz Machado
W. Ks. Józef Kozak	Ponta Grossa
W. Ks. Dworaczek	Col. Muricy
Karol Weil	Lapa — Marienthal
Bonifacy Witkowski	Araucaria
Błażej Proisner	Ivahy.
Karol Gruner	Indaval (S. Catharina)
S. Minkowski	Rio Natal (Vermelho) S. Bento

W Argentynie: W. Ks. Władysław Zakrzewski
 Calle Paraguay 3901 — Buenos Aires

W Ameryce Północnej: W. Ks. Hagspiel
 Techny (Mis. Marya). — Illinois.

„Obowiązkiem jest katolików wszystkie gazety katolickie usilnie popierać“. (Słowa z listu Ojca św. Leona XIII).

Katolicy brazylijscy a Dr. Wenceslau Braz.

Przed wyborem prezydenta Brazylii wzmiankowaliśmy o stanowisku katolickich sfer brazylijskich do ówczesnej kandydatury dra. Wenceslau Braza.

Mianowicie ze względu na ogromny wpływ każdorazowego prezydenta na rządy państwa, katolicy brazylijscy postawili Brazowi cały szereg pytań, dotyczących się stanowiska katolicyzmu w państwie brazylijskim pod ewentualnymi jego rządami a od odpowiedzi uznależnili poparcie przy wyborach głosami swymi jego kandydatury.

Z ramienia katolickiego centrum «Brazylii» wzięli Conde de Laet, ks. Riccardino Léve i dr. Placido de Mello drowi. Wenceslau Brazowi i Urbano dos Santos memoryał następującej treści:

«W imieniu katolickiego centrum, stojącego na straży interesów i praw Kościoła katolickiego w Brazylii mamy zaszczyt prosić Jego Ekscelencję o odpowiedź na następujące punkty:

1. My katolicy jesteśmy zdecydowanymi przeciwnikami rozwodów. Projekty i dążności do wprowadzenia rozwodów zwalczamy zawsze ilekroć one wnoszone bywają w ramach ustawodawczych. Żądamy usilnie od Jego Ekscelencji wypowiedzenia w tej kwestyi swego zdania. Czy uważa Ekscelencja za konieczne wprowadzenie rozwodów w naszym kraju i czy nazwie czynnością patriotyczną wspieranie dążności do zaprowadzenia rozwodów?

2. Konstytucja obecna zawiera, w artykule 72 traktującym rozdział Kościoła od państwa, paragraf 3, zapewniający wyznawcom rozmaitych kultów religijnych pełną swobodę wykonywania ich praktyk wyznaniowych.

Czy jego Ekscelencja stanie w tym względzie na punkcie zapatrywania wybi-

tnego prawnika brazylijskiego, byłego prezydenta dra. Prudente José de Moraes e Barros, lub czy przechylili się ku zdaniu, że wyjątkowe prawa, z czasów gdy Brazylija była kolonią również dziś zastosowywać należy w stosunku do Kościoła katolickiego?

Co poleciłby Ekscelencja zrobić z dobami klasztorami w razie rozwiązania się jakiegoś klasztoru?

3. Czy zamierza Jego Ekscelencja znieść poselstwo brazylijskie przy Watykanie, chociaż Papież uznanym został nawet przez rząd włoski, za niezależnego władcę?

4. Czy nie uważa Ekscelencja za nader skuteczny środek do nawracania i uszlaczenia pogan, popieranie przez rząd prac zakonów, które zajmują się krzewieniem cywilizacji na gruncie brazylijskim?

5. Czy zamierza Ekscelencja zapewnić robotnikom całkowity odpoczynek niedzielnny?

6. My katolicy czujemy się bardzo pokrzywdzeni w naszej, zagwarantowanej konstytucją, swobodzie religijnej. Gdyż w wojsku i marynarce i we wszystkich zakładach państwowych doznają wpływu znawcy nasi przeszkód i trudności w wykonaniu praktyk religijnych.

Nie mogą słuchać Mszy św., nie mają sposobności przyjmowania Komunii św. nawet w godzinie śmierci.

Czy nie uważa Jego Ekscelencja za szczególnie konieczne położyć koniec temu niemczliwemu, okrutnemu stanowi rzeczy i pójść w tym względzie za przykładem Stanów Zjednoczonych, owego klasycznego kraju swobod wyznaniowych?

Tam rząd nie tylko pozwala na pełnienie katolickich praktyk religijnych w zakładach i instytucjach państwowych lecz

nawet udziela życzliwego poparcia duchowieństwu katolickiemu w pracy duszpasterskiej na okrętach, w kasarniach, szpitalach i więzieniach

7. My katolicy przyczyniamy się podatkami naszymi do rozwoju oświaty w każdej dziedzinie.

Lecz niestety, sumienie nie pozwala nam posłać dzieci naszych do szkół, w których nauka religii jest wzbroniona, a niejednokrotnie zaraza niewiary bywa szerzona.

Życzymy sobie przeto by szkoły katolickie w stosunku do liczby uczniów i o ile odpowiadają przepisom bygienicznym — były przez rząd subwencyowane

Czy Jego Ekscelencja zdecyduje się popierać nas w tym usiłowaniu?

8. Interpretacja konstytucji podaje w ogóle dwa kierunki: Jeden idzie za przykładem Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, drugi używa konstytucji za oręż do zwalczania Kościoła katolickiego.

Według którego z dwóch wymienionych kierunków zamierza Jego Ekscelencja kierować się w przyszłych swych rządach?

Oświadczamy przylem, że odpowiedź Ekscelencji opublikujemy, by wyborcy katolicy dowiedzieli się o zapatrywaniach przyszłego prezydenta i odpowiednie zajęli stanowisko przy urnie wyborczej.

Na pytania te, najważniejsze zawierające żądania ludności katolickiej w Brazylii, odpowiedzieli Dr. Wenceslau Braz i Urbano dos Santos w sposób następujący:

1. Zwalczałem dotychczas każdą próbę wprowadzenia do ustawodawstwa naszego jakichkolwiek zmian na korzyść rozwodów i to samo czynić będę w przyszłości.

2. Bez względu na motywy obywatelstwa, nie jestem zwolennikiem zastosowywania praw wyjątkowych do własności i dóbr kościelnych i klasztornych.

3. Jako deputowany głosowałem co najmniej sześć razy przeciw zmianie lub całkowitemu zwinieniu poselstwa brazylijskiego przy Watykanie.

GROBY SYBIRSKIE

czyli

Tajemnica zamku carskiego.

20)

Aleksander milcząc wskazał jej to wyjście a gdy już ucichły jej kroki na schodach spuścił napowrót obraz i najmniejsza rzecz nie wskazywała na to, że na nim jest tajemny korytarz.

— Kardow — zawołał następnie car, a w głosie jego znać było gniew i wzburzenie.

Natychmiast podniosła się portyera i okazała cię postać policyjnego dyrektora.

Oblicze jego były blade, a on, który tak dobrze zresztą ukrywał swoje uczucia i nie zdradzał ich wyrazem twarzy, teraz z trudnością tylko opanowywał wzburzenie.

— Czy nie rozkazałem panu — rzekł do niego car ostrym głosem — byś usunął dziecie tej nędzniczki, która owładnęła mym bratem i podstępnie chciała się dostać do rodziny Romanowów?

— Rozkaz Waszej Mości wykonałem też akuratnie — odparł policmajster — lecz nieszczęśliwy przypadek zdarzył, że dziecko uszło ludziom, którym je oddałem i dotychczas nie mogłem nawet jego śladu odnaleźć.

Aleksander II. patrzył chwilę na zmieszanego i przynębnego policmajstra, potem zaś rzekł tonem, w którym czuć było pogardę.

— Jesteś pan, jak widzę niedołągą i partaczem, przynajmniej w małych rzeczach, szukasz dziecka po całym mieście i nie wiesz, że znalazło ono przytułek u mojej własnej rodziny.

Kardow zbladł i rzekł spiesznie:

— To nie do uwierzenia i gdybym tego nie słyszał z ust Waszej Cesarskiej Mości, nie mógłbym temu wierzyć.

— Bastard znajduje się u ogrodnika księcia Konstantego — rzekł car — brat mój nie zechce naturalnie rozłączyć się z chłopcem: dobrowolnie. Dlatego musimy się chwycić energicznych środków, aby usunąć tę plamę z czci domu Romanowów.

W takim razie byłoby najlepiej — rzekł głośno Kardow, a słowem tym towarzyszyło krwiożercze spojrzenie — żeby chłopiec dłużej...

— Stój — zawołał car, przerywając straszny bieg myśli swego narzędzia — nie chcę nic wiedzieć co się stanie z chłopcem, dość już bowiem krwawych obrazów staje przed memi oczyma, gdy spojrzę w tył na historię mego domu. Daję panu trzy dni czasu, ten przeciąg powinien panu wystarczyć, aby się z tem załatwić, a teraz dosyć już o tem, muszę jeszcze o ważniejszych sprawach z panem pomówić.

Po tych słowach zbliżył się car do biurka na którym oprócz przyborów do pisania i innych przedmiotów, stała srebrna kasetka, rozpiął mundur i wyjął mały klucz, wiszący na szyi na jedwabnym sznurczku i otworzył nim kasetkę.

Zawierała ona tajne listy cara.

Chwilę szukał między papierami i wyjął małą, złożoną kartkę. Potem skinął na Kardowa, by przystąpił bliżej i rozejrzawszy się w około, by się przekonać, że prócz policmajstra nikt więcej słów jego słyszeć nie będzie rozwinął kartkę i podał ją swemu zausznikowi mówiąc:

— Czytaj pan.

Zaledwie Kardow przebiegł okiem kilka wierszy, które kartka zawierała, zbladł i zdumiony a zarazem przerażony cofnął się w tył i zawołał drżącym głosem:

— Wasza Cesarska Mość! — w jaki sposób mogła ta kartka dojść do rąk waszych? Na kartce czerwoną krwią były napisane następujące słowa:

Pierwsze ostrzeżenie!

Cesarze Aleksandrze, nieszczęśliwy twój lud jęczy w uciemięczeniu. Niewolnicy powstają i ztrząsają kajdany, usuń ten niegodny stan, tę największą hańbę dziewiętnastego wieku, daj narodowi twemu konstytucję, gdyż w przeciwnym razie uciemiężeni synowie Rosyi po twoim trupie dojdą do wolności!

Jest to pierwsze napomnienie — dwa jeszcze nastąpią.

A potem? ... † † †

Mężowie nicości.

Zwolna złożył car napowrót złowrogi papier i zamknął do kasetki.

— Nie przywiązywałbym do tej pogroźki więcej wagi — rzekł — aniżeli do setki innych, które w ciągu każdego miesiąca od bieram, gdyby mi nie zastanawiała okoliczność, w jaki sposób dostałem ją?

— Prawdopodobnie wrzucono ją Waszej Cesarskiej Mości do powozu, albo przysłano razem z prośbą.

— Ani to, ani to — przerwał car.

— Tobym się bynajmniej nie zastanawiał. Lecz znalazłem tę kartkę szpilką przypiętą do poduszki, gdy wczoraj wieczór miałem kłaść się na spoczynek. Widział więc pan, że nibyliście wślizgnęli się do największych komnat pałacu. Tyko jeden z moich zaufanych sług mógł to uczynić, nikt inny.

— Zaprawdę nie do uwierzenia, a proszę mi powiedzieć, na kogo ze swego otoczenia Wasza Cesarska Mość rzuciła podejrzenie.

— Nie wiem, kogo mam obwiniać, lecz nie dowierzam nikomu. Czuwaj pan, panie Kardow, nie żałuj pieniędzy i pomnóż w dwójnasób ilość swych szpiegów. Lecz zarówno nie oszczędzaj pan życia ludzkiego, lepiej niech zginie dziesięciu niewinnych, aniżeli jeden winny miał ci się wmnąć. Na Boga, dość długo dawałem się powodować głosowi litości i ludzkości, chciałem dać Ro-

sy ci cara, który nie jest żadnym krwi swych poddanych, lecz pragnie tylko ich dobra. Lecz zaczynam już przychodzić do przekonania, że temi niewolniczymi duszami można rządzić tylko za pomocą knuta i szubienicy.

— Wasza Cesarska Mość będzie ze mnie zadowolony, odparł Kardow z uśmiechem, w którym przebiegała się groźba i żądza krwi — synowie naszej wspaniałej ojczyzny nie tak bardzo się jeszcze chwiewają w wierności dla cesarskiego domu, lecz o wiele zgubniejszą są obce wpływy, które jałem zatrzymuję zdrowy umysł naszego narodu i te powinny być ogniem i mieczem wytopione. Sprzysiężenie posuwa się do nas z krajów niemieckich i polskich. O ci nauczyciele, którzy stamtąd pochodzą, są najgorsi i najzręczniejsi.

— Może być że pan masz słusność, chociaż ja sam czuję dla Niemców sympatyę. Czy masz pan jakie specjalne dowody na to, co powiedziałeś?

— Owszem posiadam takowe, najznaczniejsza szlachecka rodzina Kurlandyi: jest przesiąknięta jadem niezadowolenia i sprzysiężenia nie prędkiej pozbędziemy się tej kurlandkiej hydry, aż jej się głowy nie zetrze i nie zmiądździ. Rodzina barona Pahlen musi zginąć.

Słowa te wymówił Kardow głosem ostrym z błyskawicami w oczach, car zaś poderzł wie patrzał na wzburzonego policmajstra.

— Panie Kardow, pan zgubił córkę tej rodziny, Maryę Pahlen, odkrywając mi jej stosunek do mego brata Wielkiego Księcia Konstantego, teraz znowu pracujesz nad zgubą jej ojca i brata — domyślałem się, że popycha cię do tego osobista nienawiść, czy wyrządzili ci kiedy Pahlenowie jaką przykrość?

— Ciężki oddech podnosił pierś policmajstra chwilę wahał się z odpowiedzią zdawało się że milczy z jakimś postanowieniem, lecz nagle wyprostował się i rzekł:

Kłęski niemieckie na morzu

Paryz. U wybrzeży brazylijskich, tuż obok przylądka Cabo Frio zatopił krążownik francuski, «Descartes» kanonierkę niemiecką «Panther».

Na wodach zaś europejskich zabrała w niewolę wojenna flota francuska dreadnought niemiecki «Goeben» i zajęła krążownik francuski «Breslau».

London. Eskadra angielska zaatakowała na morzu Niemieckim 3 okręty niemieckie z których 2 zostały zatopione a trzeci uciekł. Następnie eskadra angielska wspólnie z francuską puściła się w pościg za flotą niemiecką na morze Bałtyckie. Flota jednak niemiecka schroniła się do kanału kielskiego.

Gibraltar. Angielskie okręty wojenne zajęły i uwięziły w cieśninie gibraltarskiej 50 okrętów towarowych niemieckich.

Na morzu Czarnem.

Petersburg. Eskadra rosyjska na morzu Czarnem zaatakowała i wzięła w niewolę kilka niemieckich statków handlowych.

Blokada portów niemieckich.

Paryz. Eskadra angielska rozpoczęła blokadę portów niemieckich Hamburga i Bremy.

Spodziewane starcie na morzu Śródziemnym.

Wiedeń. Z źródeł austrijskich donoszą że flota niemiecka na morzu Śródziemnym połączyła się z austrijską flotą wojenną celem wspólnego zaatakowania francusko rosyjskiej eskadry.

Z WALKI NA ZIEMIACH POLSKICH.

Paryz. Wojska niemieckie zaatakowały miasto Płock, jednak bezskutecznie. Po dłuższym ataku zostały odparte. Natomiast zajęli Niemcy i obsadzili miejscowość Kibarty.

Nowa porażka rosyjska.

Berlin. Część przedniej straży wojsk rosyjskich wpadła z Kowna do Prus. Wschodnich i zaatakowała nadgraniczną niemiecką twierdzę Memel.

Została jednak po krótkiej walce odparta i zmuszona do ucieczki.

Zdrada włoska.

Rzym. Rząd włoski wycofał się w ostatniej chwili z trójprzymierza, którego był stałym członkiem przez lat kilkadziesiąt.

Krok swój motywuje nielojalnością Austrii, która zaczęła na własną rękę Serbów, bez poprzedniego porozumienia się z Włochami.

Sily lądowe Anglii.

London. Anglia zmobilizowała całą swą armię lądową w liczbie 500.000 żołnierzy.

Ministrem wojny został mianowany zwycięzca Boerów afrykańskich, oraz były wielkorządca Egiptu, lord Kitchener. Zaś naczelnym komendantem całej floty angielskiej mianował król Jerzy V. admirała John Rushwortha Jellive.

Sojusz Turcyi z Austrią i Niemcami.

Konstantynopol Turcja zawiera z Austrią i Niemcami umowę, na mocy której wyręczy Austrię swym wojskiem w Serbii, wobec czego Austria będzie w stanie przerzucić całą swą siłę zbrojną ku rosyjskiej granicy.

Równocześnie zamknęła Turcja Dardanelskie dla wszystkich europejskich statków.

Liga bałkańska.

Paryz. Telegramy francuskie donoszą o utworzeniu przez Serbię, Czarnogórę i Grecję «ligi bałkańskiej» mającej na celu podział południowo-słowiańskich posiadłości austrijskich.

Prasa wiedeńska wzywa rząd austrijski by na tę prowokację odpowiedział całkowitem zniszczeniem tych zuchwałych państw.

Pośrednictwo Ameryki Północnej.

Waszyngton. Stany Zjednoczone oświadczają gotowość pośredniczenia po-

kojowego między wojującymi mocarstwami skoro ich operacje wojenne będą się miały ku końcowi.

Komunikacja między Ameryką a Europą w czasie wojny.

Waszyngton. Rząd Stanów Zjednoczonych postanowił przyjąć pod swą chorągiew te handlowe i pasażerskie statki europejskie, które zechcą utrzymywać komunikację między Europą a Ameryką w czasie wojny.

Z BRAZYLII

Rio. Okręty wojenne «Bahia» i «Rio Grande do Sul» udały się do Santos by udaremnić niemieckiemu okrętowi wojennemu zajęcie francuskich i angielskich statków towarowych, znajdujących się w portcie Santos.

Rio. Wiele niemieckich okrętów handlowych stoi w Rio na kotwicy, gdzie pozostaną one prawdopodobnie przez cały czas wojny europejskiej. Albowiem do Europy dostać się obecnie nie mogą bez narażenia się na wpadnięcie w ręce angielskich lub francuskich okrętów wojennych.

Między innymi przebywają w porcie tutejszym następujące niemieckie parowce Hohenstaufen, Cap Roca i Erefeld.

Rio. Na pokładzie okrętu włoskiego «Rè Vittorio» odjechało z Rio do Europy 600 niemieckich rezerwistów.

Rio. Prezydent Parany Carlos Cavalcanti, który zamierzał z Rio wyjechać do Europy, zaniechał tego zamiaru i wyjechał do Lombardii, gdzie pozostanie tak długo, aż jego stan zdrowia się poprawi.

S. Paulo. Telegramy z Lizbony donoszą, że arcybiskup stanu S. Paulo D. Duarte, był zmuszony przetrwać w Lizbonie swą podróż powrotną z Rzymu do Santos, gdyż angielski statek «Araguaya» którym jechał arcybiskup wywiesił flagę wojenną. Arcybiskup powróci przeto na innym neutralnym okręcie.

S. Paulo. Okręt holenderski, «Zee-land» wiozący austrijskich i niemieckich rezerwistów, polecił im w porcie Santos opuścić swój pokład z powodu neutralności Holandii.

Z Parany.

Ponta Grossa. Wiceprezydent Dr. Camargo wstrzymał na pewien czas wypłatę subwencji dla towarzystwa chowu bydła i rolnictwa w Ponta Grossie.

Paranagua. Przedstawiciel firmy Mathias Bohn & Cia. otrzymał z Hamburga ostrzeżenie, by wszelkie okręty niemieckie, znajdujące się obecnie w tutejszym porcie, pozostały tu przez czas dłuższy.

Paranagua. W Rio das Pedras spaliła się doszczętnie kapliczka Przemienienia Pańskiego.

Z Kurytyby.

Licytacja „Tribuny“.

Na walnym zebraniu z dnia 4. b. m. wybrali akcyonariusze «Tribuny» trzech mężów zaufania, którzy mają zarządzić wyprzedż całej drukarni i sprzętów redakcyjnych zbankrutowanego swego organu.

W czasie tej wyprzedży ich kierownictwu podlegać będzie redakcja i administracja «Tribuny».

W tak sromotny sposób kończy swój brukowy żywot jedno z najbardziej przewrotnych pism w Brazylii.

Komisja, wybrana celem zbadania stanu finansowego kasy, której dyrektorem był Artur Martins Franco, posądzony przez «Tribunę» o sprzeniewierzenie 3000 kontów, zbadała stan kasy i rzekła że księgi kasowe i rachunki są w zupełnym porządku. Przeto możliwość sprzeniewierzenia jest wykluczona.

Dyrekcja poczty tutejszej oświadcza, że tymczasowo nie wypłaca żadnych zagranicznych przekazów pocztowych.

Od redakcyi.

Czyniąc zadość żądaniu licznych Czytelników naszych — którzy radziby częściej i w większym zakresie otrzymywać wiadomości z teatrów europejskiej wojny, będziemy od dziś wydawać gazetę naszą dwa razy tygodniowo (w czwartki i w soboty), aż do odwołania.

„Kółko Młodzieży Polskiej“

w Kurytybie

obchodzi w niedzielę dnia 16 go b. miesiąca o godz. 2-iej po południu

otwarcie swego domu

przy ulicy Carlos de Carvalho i zaprasza natę uroczystość swych członków i wszystkich Szanownych Rodaków.

ZARZĄD.

Tow. „Łączność i Zgoda“

odbędzie posiedzenie dnia 9 go sierpnia o 2-iej godzinie po południu w sali t. w. Tadeusza Kościuszki, na które zaprasza się wszystkich członków.

Sekretarz: Jan Brzeziński.

Poszukuje

PAROBKA DO GOSPODARSTWA

człowieka trzeźwego i pracowitego, około 20 lat liczącego.

Wojciech Jękot

Col. Marcelina

Czeladnik rzeźnicki

znający się dobrze na robocie wędlin sklepowych, poszukuje zajęcia w sklepie lub w warstacie.

Zgłoszenia do Red. «Gazety Polskiej»

Z C. i k.

austro-węgierskiego Konsulatu w Kurytybie.

Obwieszczenie.

Najjaśniejszy Pan zarządził w Austro-Węgrzech ogólną mobilizację.

Wobec tego winni natychmiast udać się do swych stacji uzbrojenia:

Wszyscy obowiązani do służby w wojsku, w marynarce wojennej i w obronie krajowej

Wszyscy gażyści pospolitego ruszenia i żołnierze pospolitego ruszenia, obowiązani według swych kart przeznaczenia do wstąpienia w szeregi.

Wszyscy inni obowiązani do służby w pospolitem ruszeniu, należący do stanu żołnierzy w wieku lat 37 lub młodszy, którzy posiadają paszporty pospolitego ruszenia i według tego swego paszportu obowiązani są do wstąpienia w szeregi.

Wszystkie inne osoby, obowiązane do służby w pospolitem ruszeniu, winny natychmiast, podając swój dokładny adres, zgłosić się ustnie lub pisemnie do c. i k. władzy reprezentacyjnej, od której otrzymają dalsze polecenia co do swego stawienia się.

Obowiązany do wstąpienia w szeregi zwraca się koszta podróży.

Obowiązani do wstąpienia w szeregi, którzy nie mają środków potrzebnych na podróż, winni zgłosić się po zasiłek na koszta podróży do najbliższej c. i k. władzy reprezentacyjnej.

Innym obowiązany do wstąpienia w szeregi zwróci się koszta podróży dodatkowo po myśli obowiązujących stóp wynagrodzenia.

Amnestya.

Wszystkim deserterom i tym którzy dotychczas nie uczynili zadość obowiązkowi stawienia się udzielono amnestyi, jeżeli się zgłoszą natychmiast do czynnej służby wojskowej.

Kurytyba, dnia 1-go Sierpnia 1914.

C. i k. austro-węgierski Konsulat.

C. i k. Konsul:

Potucek.

Ziemia na sprzedaż

Każdy lot po 10 alkrów.

W municypium Palmeira w pobliżu stacji NOWA RESTINGA jest na sprzedaż 400 alkrów ziemi wybornej jakości dla rolników, w najniższej cenie.

Bliższa wiadomość w Kurytybie przy pl. cu 19 de DEZEMBRO Nr. 10 naprzeciw nowej merkady.

KAMIENIE MŁYNSKIE — tutejsze krajowe są na sprzedaż. Bliższa wiadomość w Redakcyi «Gazety Polskiej».

Małżonce mojej, przeżywającej krytyczne lata zmienna, polecono na jej dolegliwości kobiece «Isis Vitalin», którego używała z wielkim skutkiem, tak że czuje się dziś zupełnie zdrową i zdolną do pracy.

Na tępnie córka moja wyleczyła się przy pomocy «Isis Vitalin» z nerwowości i braku apetytu; skutek był zadziwiająco pomyślny.

Jaragua (Munic. Joinville) 22. XI. 1905
Germano Schemmel.

Fabryka

ram d) obrazów, oraz skład zwierciadeł, obrazów i mebli.

BERNARD GROCHOCKI

Kurytyba — rua America 85.

Wykonuje się wszelkie roboty starannie, po cenach umiarkowanych.

Ziemia na sprzedaż

na kolonii Lamenui 6 alkrów w cenie bardzo przystępnej.

Wiadomość u p. Jana Faucza Kurytyba rua Amerika.

Bardzo tanio!

Jest do sprzedania 6 alkrów ziemi w odległości 1 km. od stacji Tamandaré.

Ziemia jest ogrodzona, dom nowy, kłoty dachówką, stodoła blachą, studnia na miejscu; jest też kamieniołom wapienia dający dochodu 200.000 miesięcznie.

Bliższa wiadomość w redakcyi.

NOWE PRZEDSIĘBIORSTWO POLSKIE

Mam zaszczyt zawiadomić Sz. Rodaków zamieszkałych w Paranie, że dn 23 z. m. otworzyłem na Campo Comprido

**Warstat kowalski
i
meechaniczno-ślusarski**

W zakres moich prac wchodzi: fojisy, sierpy, siekiery, plugi, powozy i wszelkie naprawy broni, oraz maszyn parowych.

Przyjmuję zamówienia na urządzenie nowych tartaków, młynów, massadorów (do cegieł). — Wykonuje nagrobki żelazne, krzyże i wogóle wszelkie roboty wchodzące w zakres kowalstwa i ślusarstwa. — Liczę na poparcie Rodaków.

Wiktor Rostkowski.

Okulista

Dr. Juliusz Szymański

Docent Uniwersytetu w Chicago (Amer. Półn.)

przyjmuje chorych na *oczy, uszy, nos i gardło* w Kurytybie od 2-iej do 4-iej po poł. w biurze na Praça Tiradentes Nr. 11
Mieszkanie: *Praça Osorio Nr. 1.*

Lecznica w Araukaryi pod nazwą

„Sanatorio Araucaria”

Chorzy z prowincyi mogą wprost zatrzymać się w Araukaryi.

Hotel „Europeo”

Podaję do wiadomości Rodaków przejeżdżających przez portowe miasto SANTOS, że w hotelu »Europeo« znajdują dobre i względnie tanie życie i uczciwą polską obsługę.

Hotel ten znajduje się w pobliżu stacyi kolejowej i portu. Mówią tam po lsku i rusku.

Adres: rua São Bento Nr. 3 — Santos
Franciszek Sierpinski.

Jack Dromlewicz

lekarz-dentysta

przyjmuje
codziennie od 8 zrana do 5 wieczorem
wyjmuje zęby bez bólu.
rua Conselheiro Barradas Nr. 103.

Nawozy sztuczne.

FERNANDO HACKRADT & CIA

Generalny zastępca Kalsyndykatu na Niemcy i United Thomas' Phosphate Works.

Curityba

Caixa postal Nr. 18 Rua VICENTE MACHADO Nr. 21—23 Tel. »HACKRATOS«

Są zawsze na składzie nawozy sztuczne:

azotowe, potasowe i fosforowe,

zdatne w połączeniu do uprawy wszelkiej gleby.

Worki naszych wszystkich nawozów mają powyższy znak czyli prawnie strzeżoną markę. Dokładnych informacji co do użycia sztucznych nawozów udziela fachowy agronom.

Nasi depozytaryusz: pp. Pedro Chiuratti, S. Jose dos Pinhaes, Pedro Schilnas, Araucaria, Stef. Witosławski, Abranches, J. Bach et C., Ponta Grossa, Frederico Zornik, Rio Negro.

Garrapatos?

Bernas?

Hodowcy bydła! Koloniści!
używajcie

Isis-Bichorol

MARCA REGISTRADA

środek niezawolny przeciwko pasożytom bydłącym jak: podskórnym robakom wszelkiego rodzaju, kleszczom, wszom, pchłom i t. p.

„Isis-Bichorol”

z powodu swoich właściwości desinfekcyjnych nieszkodliwości ukąszenia zmij i węzów.

Jest tani. Jedna flaszeczka kosztuje tylko **1\$600.** w miejscu, bez opłaty przesyłki.

Nie wietrzeje, nie psuje się chociaż jest w otwartem naczyniu.

Dostać można wszędzie!

KRAWIEC POLSKI

— JAN FAUCZ —

poleca Szan. Rodakom swój pierwszorzędny polski Magazyn ubrań męskich.

Przyjmuje i wykonuje każdy rodzaj ubrania dla panów we wszystkich kolorach i materyach pod gwarancją rzetelnej obsługi. — **Ceny przystępne.**

Przy ul. AMERICA, obok kościołka Rosario.

Browar „Atlantica”

Telefon **395.** Kurytyba Caixa postal **163.**

<i>Atlantica Pilsen</i>	<i>cała flaszka</i>	6\$500
<i>Atlantica Monachium</i>	„ „	6\$500
<i>Coritiba jasne</i>	„ „	4\$500
<i>Iguassu, ciemne</i>	„ „	\$500
<i>Culmach leźniczy</i>	<i>pół flaszki</i>	6\$000

Ceny za tuzin ez flaszek.

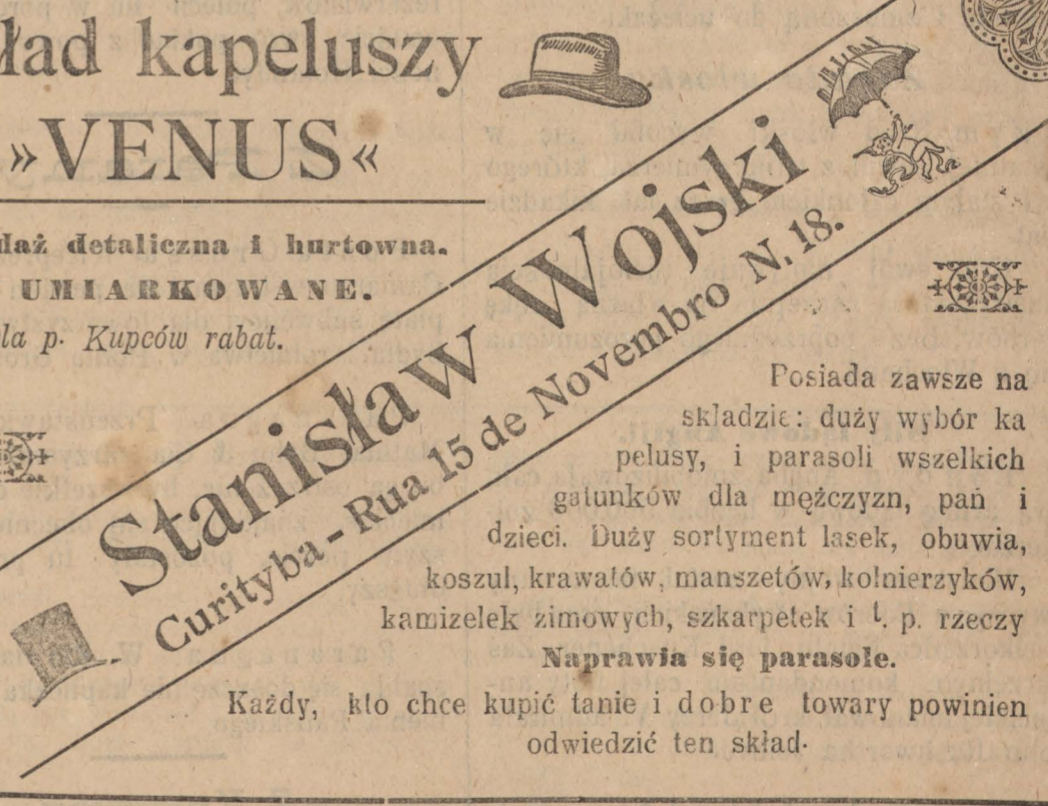
DOSTAWIA SIĘ DO DOMÓW.

Zamówienia przyjmuje się każdego dnia do godz. 9 wieczorem.

Skład kapeluszy
»VENUS«

Sprzedaż detaliczna i hurtowna.
CENY UMIARKOWANE.

Dla p. Kupców rabat.

Stanisław Wojski
Curityba - Rua 15 de Novembro N. 18.

Posiada zawsze na składzie: duży wybór kapeluszy, i parasoli wszelkich gatunków dla mężczyzn, pań i dzieci. Duży sortyment lasek, obuwia, koszul, krawatów, manszetów, kołnierzyków, kamizelek zimowych, szkarpetek i t. p. rzeczy
Naprawia się parasole.

Każdy, kto chce kupić tanie i dobre towary powinien odwiedzić ten skład.

Zakład Fotograficzny

„VOLK”

rua 15 de Novembro Nr. 72.

Wykonują zdjęcia fotograficzne od najmniejszych formatów (mignon) do wielkości naturalnej — Przyjmują zamówienia **ZDJĘĆ OSÓB** lub **WIDOKÓW** nawet poza Kurytybą.

Fotografie wykonują na najnowszym i najlepszym kartonowym papierze
Konkurencji się nie obawia — tak ze względu na cenę przystępną jakoteż

ze względu na sumienne i doskonałe wykonanie robót

Zakład ten, najstarszy w całej Paranie, odznaczony niejednokrotnie złotymi medalami na wystawach w których brał udział poleca się Szanownej Publiczności.